

Ze kunnen het omdat jij dat denkt

Werken vanuit een groeimindset
Hans van Dijck (hvdijck@developmentconsult.nl)

Test

Scoor de mate waarin je het met de volgende uitspraken eens bent en tel de score op.

- 1 = Helemaal mee eens
- 2 = Grotendeels mee eens
- 3 = Neutraal
- 4 = Grotendeels mee oneens
- 5 = Geheel mee oneens

DOCENT	1	2	3	4	5
1. Ik kan meestal vrij snel inschatten waartoe een leerling in staat is.					
2. Ik steek niet veel inspanning in activiteiten waar ik gewoon niet zo'n talent voor heb.					
3. Talent is bij leerlingen doorslaggevender voor de prestatie dan inspanning					
4. Ik vind dat ik meestal vrij snel zie of iemand ergens talent voor heeft.					
5. Ik heb als docent weinig invloed op de intellectuele vermogens van mijn leerlingen					
6. Bij leerlingen weet je op een zeker moment wel of de bovengrens van zijn of haar kunnen bereikt is.					

Vraagstelling

- Hoeveel invloed heb je als docent op de leerhouding van je leerlingen?
- Wat is de rol van je eigen mindset daarin?

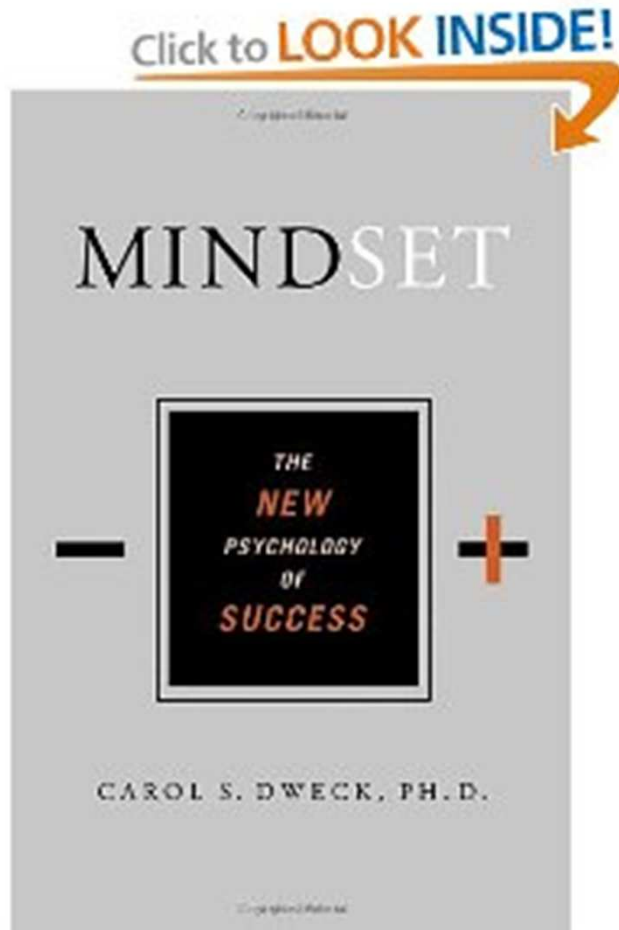

Motivatietheorieën

- Maslow's behoeftepyramide
- McGregor: theory X & theory Y
- Ryan & Deci, Stevens: Competentie, Autonomie, Relatie
- Rosenthal e.a. Pygmalion: hoge verwachtingen, positieve bekrachtiging, feedback
- Daniel Pink: Autonomy, Mastery, Purpose
- Carol Dweck: growth versus fixed mindset

Mindset, Carol Dweck

Fixed Mindset

Vaste intelligentie
bepaalt waartoe je in
staat bent

Growth mindset

Wil en inspanning
bepalen waartoe je
in staat bent

Effect van feedback

	Complimenten over eigenschappen	Complimenten over het proces
Voorbeeld	“Je bent erg slim”	“Dat heb je goed gedaan”
Effect op het denken	Bevordert fixed mindset	Bevordert growth mindset
Effect op gevoelens	Bevordert gevoel van trots en tevredenheid	Bevordert gevoel van trots en tevredenheid
Effect op gedrag	Vermijden van uitdagingen Minder inspanning/inzet Minder doorzettingsvermogen Defensieve reactie op mislukkingen	Uitdagingen oppakken Meer inspanning/inzet Meer doorzetten Leren van fouten

Mindset als 'mentaal model'

Statisch:

- Het maakt niet uit of ik er hard voor werk, je kunt het of je kunt het niet
- Misschien ben ik niet slim genoeg voor havo
- Ik ben dyslectisch, faalangstig, druk, autistisch ...inspanning zal dus niet lonen
- Als ik er niet voor werk, heb ik altijd een excuus als het niks wordt

Groei:

- Als ik ervoor blijf werken, zal het uiteindelijk lukken
- Je krijgt het vanzelf een keer door
- Ik ben dyslectisch, faalangstig, druk, autistisch ...dus moet ik me extra inspannen
- Als ik er voor werk en het lukt niet, ga ik voor niemand af: ik leer er altijd van

Fixed mindset

Ik zal A
maar geen
moeilijke
vraag
stellen...

Pubers
kunnen niet
structureren

Ik had ook
maar een
vmbo-t/havo
advies...

Bij ons in de
familie kan
niemand
wiskunde...

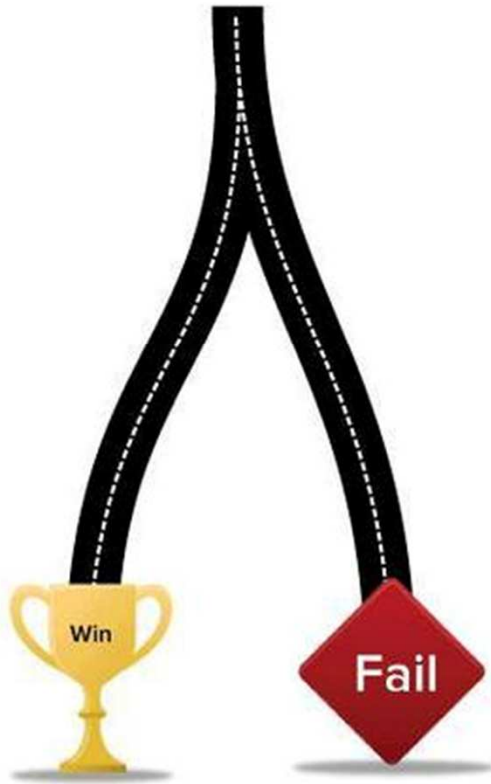
Ik ben nu
eenmaal
dyslectisch

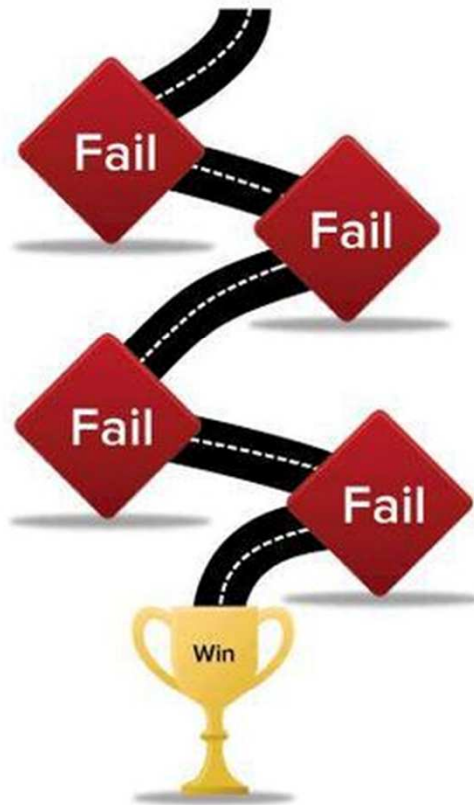
	Fixed mindset	Growth mindset
Geloof	Intelligentie is aangeboren en nauwelijks veranderbaar	Intelligentie is veranderbaar door inspanning en effectieve leerstrategieën
Neiging	Zo slim mogelijk lijken	Zo veel mogelijk proberen te leren en verbeteren
Uitdagingen	Worden vermeden; bij mislukken wek je de indruk niet slim te zijn	Worden omarmd, omdat je ervan kunt leren en dat leidt tot groei
Inspanning	Wordt gezien als indicatie van gebrek aan talent/intelligentie	Is normaal en een noodzakelijke stap naar groei
Reactie op fouten	Gezien als teken van gebrek aan talent, leidt tot snel opgeven	Gezien als een indicatie dat meer inspanning of een betere leerstrategie nodig zijn
Reactie op kritiek	Defensief gedrag: eigen fouten worden niet (h)erkend	Onderzoekend en nieuwsgierig, eager om te leren en open voor feedback en suggesties
Succes van anderen	Gezien als dreiging, anderen kunnen als slimmer gezien worden	Gezien als inspirerend; je kunt er lessen uit trekken om verder te leren
Impact eigen ontwikkeling	Potentieel wordt onderbenut = bevestiging van eigen fixed mindset	Potentieel wordt ontwikkeld = bevestiging van eigen growth mindset
Effect op anderen	Belemmert samenwerking, feedback en groei	Nodigt uit tot samenwerking, feedback en groei

What Most People Think

What Successful People Know

@douglaskarr

Wie overkwam dit?

Word jij maar weer vrachtwagenchauffeur!	
We stoppen met je want je bent niet geschikt voor televisie	
Kon niet praten tot zijn vierde en leraren zeiden dat het niet veel zou worden	
Uw zoon is te klein en niet helemaal volgroeid, hij kan beter stoppen met voetbal	
Wij gaan u helaas ontslaan: u heeft te weinig fantasie en geen originele ideeën	
Wij sturen uw manuscript retour want wij zien er geen enkele markt voor	
Met jullie geluid hebben jullie geen enkele kans in de muziekbusiness	

Wie overkwam dit?

Word jij maar weer vrachtwagenchauffeur!	Elvis Presley
We stoppen met je want je bent niet geschikt voor televisie	Oprah Winfrey
Kon niet praten tot zijn vierde en leraren zeiden dat het niet veel zou worden	Albert Einstein
Uw zoon is te klein en niet helemaal volgroeid, hij kan beter stoppen met voetbal	Lionel Messi
Wij gaan u helaas ontslaan: u heeft te weinig fantasie en geen originele ideeën	Walt Disney
Wij sturen uw manuscript retour want wij zien er geen enkele markt voor	J.K. Rowling
Met jullie geluid hebben jullie geen enkele kans in de muziekbusiness	The Beatles

Het overwinnen van falen is onderdeel van het succes

Michael Jordan

After being cut from his high school basketball team, he went home locked himself in his room and cried.

The Beatles

Rejected by Decca Recording studios, who said "we don't like their sound"... "They have no future in show business"

Eminem

A High School dropout, whose personal struggles with drugs and poverty culminated in an unsuccessful suicide attempt...

Steve Jobs

At 30 years old he was left devastated and depressed after being unceremoniously removed from the company he started.

Walt Disney

Fired from a newspaper for "lacking imagination" and "having no original ideas"...

Oprah Winfrey

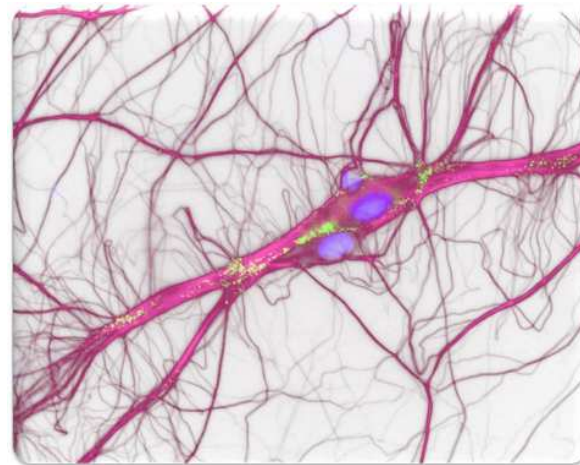
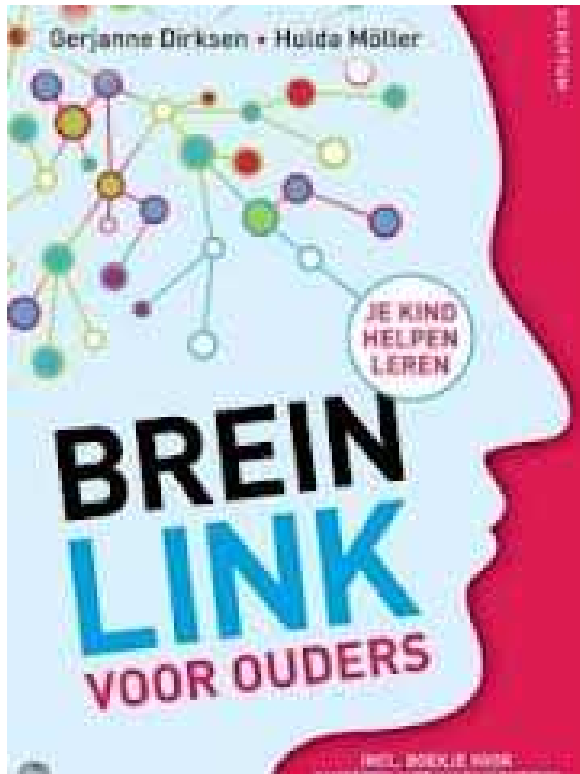
Was demoted from her job as a news anchor because she... "Wasn't fit for television."

Albert Einstein

He wasn't able to speak until he was almost 4 years old and his teachers said he would "never amount to much"

"If you've Never Failed, You've Never Tried Anything New"

Groeimindset onderbouwd vanuit hersenonderzoek

Hersenen werken als een spier
Leren is het aanleggen van geitenpaadjes

De fixed mindset ziet onveranderbaarheid

- Hij is gewoon niet gemotiveerd!
- Typisch een havo leerling!
- Hij had ook maar een vmbo-t/havo-advies
- Tja, hij is nu eenmaal dyslectisch, autistisch...
- Mijn vak ligt die jongen gewoon niet..

De groeimindset ziet ontwikkeling

- Wat kan ik doen om hem aan het werk te krijgen
- Ik ben benieuwd wat hij ervan gaat maken
- Adviezen: een inschatting op d`at moment
- Wat kan/moet hij doen om dat te overwinnen?
- Als hij eenmaal een succeservaring heeft gehad, gaat hij door

Het kleine verschil en de grote gevolgen

DEVELOPMENT CONSULT

Statisch denken (Fixed mindset)	Ontwikkelingsdenken (Groeimindset)
Ik kan het niet	Ik kan het NOG niet
Eigenschappen (zelfstandige naamwoorden)	Gedrag, handelingen (werkwoorden)

Complimenten en/of feedback?

SO PrO	COMPLIMENTEN	FEEDBACK
VMBO	COMPLIMENTEN	FEEDBACK
HAVO	COMPLIMENTEN	FEEDBACK
VWO	COMPLIMENTEN	FEEDBACK

N.B. Altijd liever op inspanning dan op eigenschappen!

Project De opbrengsten van een groeimindset (zie site SaZ, Call for proposals 2012-2012)

- Op drie scholen vijf docenten getraind en gestimuleerd tot eigen 'experiment'
- Materiaal voor leerlingen (mentorles)
- Schoolleiders eigen 'project'
- Vier filmpjes

Idee

Start je eigen mindset experiment

Tot slot

- Wat was je score?
- Welke mindset herken je bij jezelf het meest?
- Welke factoren in je leven hebben hier invloed op gehad?

- Vragen?
- Wat ga je ermee doen?

**Ze kunnen het
omdat jij dat denkt**

Hans van Dijk

Bronnen (internet)

Filmpjes en sites over mindset

- <http://www.youtube.com/watch?v=XApTUPG-Es8>
- <http://www.youtube.championshipbasketballschooll.com/2014/01/30> (lesson 13)
- <http://www.youtube.com/watch?v=MTsF2TaEaJA>
- <http://www.youtube.com/watch?v=aPNeu07I52w>
- <http://www.youtube.com/watch?v=ICILzbB1Obg>
- <http://www.youtube.com/watch?v=2jDvd-nCEYc>
- <http://www.youtube.com/watch?v=XApTUPG-Es8>
- <http://www.videosurf.com/carol-dweck-190816>
- <http://www.youtube.com/watch?v=oizGbbvxUT0>
- <http://tests.psychologiemagazine.nl/Brein/Test%20je%20mindset%20-%20intelligentietest>
- <http://www.youtube.com/watch?v=8uPq5-GklVg&feature=youtu.be>
- http://www.youtube.com/watch?v=TTXrV0_3UjY
- <http://www.youtube.com/watch?v=7NPnt4y-OzI>
- <http://www.fcsprint2.nl/opendir/index.php?page=exercise&menu=27&menulvl=288>
- <http://mindsetonline.com/>
- http://www.ted.com/talks/angela_lee_duckworth_the_key_to_success_grit.html
- <http://growthmindseteaz.org/johnhattie.html>
- <http://artikelencoertvisser.blogspot.com/2007/12/de-groeimindset>

Boeken en artikelen

- Dweck, Carol S. PH.D. Mindset The New Psychology of Success, Random House, New York 2006, 239 p.
- Nederlandse vertaling van het boek (2011): Mindset, de weg naar een succesvol leven, Carol S. Dweck
- Breinlink voor ouders (2011), Gerjanne Dirksen en Hulda Möller, ISBN 9789055948208
- Motivatie binnenstebuiten (2014), Huub Nelis en Yvonne van Sarck (Youngworks) Kosmos
- De groene vingers van de schoolleider (2013) Liny Toenders en Hans van Dijck, Meso-Magazine nr. 191